

Försöksverksamhetsredovisning Bo vital, Teknik för äldre

Anita Rosenquist

Norrköpings Kommun PUFF-enheten

Norrköpings Kommun PUFF-enheten

→ www.norrkoping.se

1	Förord.....	2
2	Sammanfattning	2
3	Bakgrund.....	5
4	Syfte och Mål	6
4.1	Effektmål.....	7
4.2	Försöksverksamhetsmål.....	7
5	Målgrupp.....	8
6	Metod	8
7	Tidsplan och beroenden	9
7.1	Aktivitetsplan, beslutspunkter, milstolpar.....	9
8	Utvärdering	10
9.	Resultat.....	10
9.1	Försöksverksamhetens genomförande	10
9.1.2	Visning och försöksanvändning	11
9.1.3	Visningsmiljö	12
9.1.4	Temaaktiviteter	14
9.1.5	Försöksanvändning av ny teknik.....	16
9.1.6	Bomiljö – inventering, matchning och anpassning	17
9.1.7	Förebyggande hembesök.....	19
9.1.8	Mötesplatser Fysiska och sociala aktiviteter.....	20
9.1.9	Kommunikation.....	23
9.1.10	Mässor/seminarier/kunskapsdagar	24
10.2.1	Försöksverksamhetens mål	26
10.2.2	Effektmål	27
11	Diskussion.....	29
12	Bilagor till försöksverksamhetredovisningen	32

1 Förord

Bo vital är en försöksverksamhet där Norrköpings kommun och olika samarbetspartners testat och visat upp ny teknik för personer över 80 år och deras anhöriga. Genom Bo vital vill Norrköpings kommun bidra med kunskap och kännedom om, samt öka användningen av ny teknik som underlättar vardagen hemma. Norrköpings kommun har fått ekonomiska medel från Hjälpmedelsinstitutet för att driva Bo vital i ett tvåårigt projekt som avslutades 2012-12-31.

Försöksverksamheten har haft en styrgrupp och en projektledare. En forskare från Linköpings Universitet, som knutits till försöksverksamheten har utvärderat Bo vital. Försöksverksamheten har samverkat med organisationer, fastighetsbolag, företag, verksamheter och politiker i och utanför Norrköpings kommun vilket stimulerat nya kontakter och samarbeten. Norrköping hade redan före försöksverksamhetens start ett brett och gott samarbete med flera av dessa parter som nu ytterligare har stärkts. En viktig fråga i sammanhanget blir nu hur man kan vidmakthålla detta? I Norrköpings kommun finns en medvetenhet om att det är viktigt med äldres oberoende vilket Bo vital försöksverksamheten är ett ytterligare ett exempel på.

2 Sammanfattning

Försöksverksamheten Bo vital startade 2011-02-01. Under första halvåret lades fokus på att sätta organisationen, detaljplanera de olika aktiviteterna och starta upp alla delprojekt. Då flera delprojekt startade parallellt medförde det ett intensivt arbete för projektledarna. I starten av försöksverksamheten var det också viktigt att skapa nya kontaktytor med olika aktörer som försöksverksamheten behövde komma i kontakt med och en hel del resurser användes för detta.

Arbetsgrupper har formats utifrån försöksverksamhetens olika delprojekt:

Teknikstöd – Visning och försöksanvändning

Bomiljö- Inventering matchning och anpassning

Förebyggande hembesök

Mötesplatser fysiska och sociala aktiviteter

I arbetsgrupperna för delprojekten har deltagare från pensionärsorganisationer, räddningstjänst, tillgänglighets-samordnare, medarbetare från den kommunala bostadsanpassningen med flera ingått.

Visningsmiljön byggdes upp i bostadsområdet Ljura inom det kommunala bostadsbolaget Hyresbostäder. Visningsmiljön öppnade för allmänheten 2011-08-13. Visningsmiljön har haft öppet för drop-in besök och med möjlighet att boka in besök på andra tider. Visningsmiljön har haft återkommande temaaktiviteter som annonserats i dagspressen och via flyers och hemsida mm.

Genom samarbete med bygg och miljökontorets bostadsanpassning gjordes en inventering av bostadsområdet Vilbergen. Alla fastighetsägare i området erbjöds att få en generell tillgänglighets inventering av allmänna ytor i och kring fastigheterna utförd kostnadsfritt. Med hjälp av verktyget TIBB, tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd, genomfördes inventeringen.

Ett samarbete mellan en fastighetsägare, kommunens bygg och miljökontors bostadsanpassning samt tekniska kontoret resulterade i en generell anpassning av källarentréer i en fastighet.

Försöksverksamhetens följeforskare genomförde en utvärdering i enkätform till hyresgästerna i den aktuella fastigheten innan och efter anpassningen.

Ett seminarie har hållits om hur samverkan mellan kommunen och aktörer på den lokala bostadsmarknaden kan vara en framgångsfaktor för alla. Seminariet hade fokus på hur man bör och kan arbeta med förbättrad tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd. Målgruppen var fastighetsägare, högre tjänstemän inom berörda organisationer, politiker, räddningstjänst med flera. Seminariet har sedan lett till att diskussioner har påbörjats inom politiken om hur ett samarbete kan formas för att skapa fördelar för alla inblandade.

I delprojekt etablera och prova en matchningsprocess för att hitta rätt person till anpassad lägenhet fungerade förhållandevis bra redan innan försöksverksamheten. Detta gjorde att delprojektet inte genomfördes eftersom det kunde konstateras att fler och fler fastighetsägare anmäler anpassade lägenheter till bostads-samordnaren, som sen lägger ut information på Norrköpings kommuns hemsida.

Kostnadsfria kurser i internetanvändning har tillsammans med ABF hållits på några av de träffpunkter som finns för äldre i Norrköping. En annan aktivitet startades i början av december 2012 på en träffpunkt för äldre och resulterade i ett test med att ta del av historiska platser i Norrköping via Ipad.

Två mässor har anordnats under försökstiden. Den första hölls i en sporthall och hade temat "En enklare vardag med ökad trygghet" en mässa för äldre. Ett trettiotal utställare kom och ett antal seminarier fanns att besöka på temat. Både utställare och de knappt trehundra besökarna var nöjda utifrån i en liten undersökning som gjordes. Under hösten 2012 anordnades en större mässa i vård och omsorgskontorets regi. Temat var "Våra verktyg en mässa om välbefinnande i vardagen" och innehöll, förutom utställare, seminarier med forskare och verksamhets representanter. Mässan pågick i tre dagar och riktades till alla intresserade innevånare i Norrköping,

Mässan hade också syftet att vara kompetensutveckling till personal inom vård och omsorgsverksamhet.

De flesta delprojekt i Bo vital kan vid försöksverksamhetens slut tillskrivas genomförda och med ett resultat som vi får vara nöjda med utifrån de förutsättningar som funnits.

3 Bakgrund

Norrköpings demografiska utveckling framöver med bland annat ökad medelålder i vissa kommundelar jämfört med idag, ställer krav på proaktivt agerande för att möjliggöra kvarboende i ordinärt boende så högt upp i åren som möjligt. Kommunen har sedan 2005 varit en del av den regionala klusterorganisationen Hälsans nya verktyg som genomfört tester av vissa kvarboendefrämjande produkter i bostadsområdet Ljura. Därtill har kommunen genomfört egna tester och teknikimplementeringar. För närvarande pågår en test av digitala lås och därmed nyckelfri hemtjänst, med möjlig fortsatt utveckling av rapporteringssystem genom samarbete med företagen Phoniro och Catrell. Sedan två år tillbaka är ett system för Internetbaserad beställning av dagligvaror inom hemtjänsten i bruk.

Försöksverksamheten kom att inledas med en inventering av såväl den demografiska utvecklingen som tillgängligheten i några utvalda bostadsområden. Genom kopplingen till Hälsans nya verktyg lades särskilt fokus på mer innovativt inriktade tillgänglighetsförbättrande åtgärder. Hälsans nya verktyg är inriktat på vård- och omsorg med hemmet som bas, vilket har starka beröringspunkter med teknik för kvarboende. Genom denna försöksverksamhet har det blivit möjligt att intensifiera insatserna för ökat kvarboende, genom fler tester av kvarboendefrämjande produkter/tjänster, mer extern kommunikation

kring dessa och även stimulera forskare, innovatörer och företag att komma fram med fler nya lösningar. Det har också varit viktigt att sprida den informationen till äldre och deras anhöriga.

För att ge särskild uppmärksamhet till centrala behov och frågeställningar genomförde försöksverksamheten i perioder särskilda temaaktiviteter, exempelvis avseende teknikstöd, bostadsanpassning, och förebyggande hembesök. Under dessa fick de fokuserade aspekter särskilt stor uppmärksamhet genom särskilda arbetsinsatser och extern kommunikation.

Försöksverksamheten planerades och drevs med en strukturerad projektstyrningsmodell. Utvärderare följde det och avgav en utvärderingsrapport vid försöksverksamhetens slut, så att framgångsrika arbetssätt och aktiviteter kunde arbetas in. Försöksverksamhet Bo vital har finansierats med medel från Hjälpmedelsinstitutet inom ramen för regeringsuppdraget Teknik för äldre, www.teknikforaldre.se.

4 Syfte och Mål

Syftet med försöksverksamheten var att ge ökad kännedom om – och ökat nyttjande av – kvarboendefrämjande teknikstöd hos kommuninvånare som är 80 år och äldre, samt deras anhöriga. Därtill skulle fastighetsägare inom kommunen bli mer medvetna om möjligheterna och i ökad utsträckning erbjuda kvarboendefrämjande produkter och anpassningsåtgärder.

4.1 Effektmål

Försöksverksamheten ska resultera i:

- Ökad kännedom om kvarboendefrämjande teknikstöd hos kommuninvånare i åldern 80+.
- Ökad kännedom om kvarboendefrämjande teknikstöd hos anhöriga till åldersgruppen 80+.
- Ökad medvetenhet hos fastighetsbolag om kvarboendefrämjande åtgärder.
- Fler inköpsställen för äldrehjälpmedel.
- Att användningen av kvarboendefrämjande teknikstöd ökar.
- Att fler kvarboendefrämjande åtgärder vidtas.
- Att lyckade åtgärder och aktiviteter övergår i ordinarie verksamhet

4.2 Försöksverksamhetsmål

- 30 % av kommunens befolkning över 80 år ska 2012-09-01 ha hört talas om försöksverksamheten/verksamheten
- Motsvarande andel i fokuserade bostadsområden ska vara 70 %
- Minst 2000 personer ska 2012-12-31 ha besökt visningslägenheten
- Minst 2000 anhöriga ska 2012-12-31 ha nåtts av information
- Det genomförs 200 dokumenterade hembesök i förebyggande syfte
- Information från försöksverksamhetens tillgänglighetsinventering nyttiggörs vid minst 20 lägenhetsöverlåtelse

5 Målgrupp

Kommuninvånare som är 80 år och äldre, samt deras anhöriga samt Fastighetsägare.

I Norrköping bodde per 2010-11-01, 6902 personer med åldern 80 år och uppåt, vilket motsvarar 5,2 % av befolkningen. Detta är nästan exakt i nivå med riksgenomsnittet. Andelen över 65 år är 17,6 %, vilket även detta är ungefär i nivå med riksgenomsnittet. Dock är andelen över 80 år betydligt högre i vissa kommundelar, som Såpkullen (14 %) Vilbergen (12 %) och Enebymo (11 %) och delar av Ljura (etablerat testområde för äldrerelaterade produkter och tjänster). Målgruppen, här företrädd av, organisationerna PRO: s, SKPF och SPF: s lokalavdelningar, har en uttalad strävan att verka för ett oberoende och innehållsfullt liv inom ramen för kvarboende i ordinära flerfamiljshus och egna hem. Det finns inom dessa organisationer ett anhörigperspektiv.

En annan målgrupp är de större fastighetsägarna i Norrköping exempelvis Fastighets AB LE Lundberg, Henry Ståhl fastigheter AB, Allmännyttan Hyresbostäder, Riksbyggen, HSB, Rikshem, Graflunds med flera. Inom Norrköpings kommun Bygg och miljökontorets bostadsanpassning, Tekniska kontoret, vård och omsorgspersonal samt politiker.

6 Metod

Organisationen för försöksverksamheten har bestått av en försöksverksamhet ägare, Vård- och omsorgskontoret. En styrgrupp har funnits med representanter från alla samarbetsparter. Projektledare, biträdande projektledare under första halvan av försöksverksamhetstiden.

Försöksverksamhetsstöd och arbetsgrupper för de olika delprojekten
Utvärderare från Linköpings Universitet

Försöksverksamheten har varit uppdelad i fyra delprojekt:

Teknikstöd- Visning och försöksanvändning

Bomiljö-Inventering, matchning och anpassning

Förebyggande hembesök

Mötesplatser- Fysiska och sociala aktiviteter

Försöksverksamheten har genomförts parallellt med arbete på tre nivåer:

- Kommunövergripande information (övergripande)
- Fokuserade aktiviteter i utvalda bostadsområden (delprojekten T ,H, och M)
- Insatser i enskilda husobjekt inom kommunen (delprojekt A)

7 Tidsplan och beroenden

7.1 Aktivitetsplan, beslutspunkter, milstolpar

Försöksverksamheten struktureras i fem delar, en med övergripande aktiviteter, samt fyra tematiska delprojekt med inriktning på teknikstöd (T), bomiljö/anpassning (A), hembesök (H) samt mötesplatser (M).

Styrgruppen har haft möten kvartalsvis där detaljplanering för kommande kvartal/halvår har ingått likväl som beslut om kommande aktiviteter.

I starten byggdes projektledning och projektadministration upp för att kunna genomföra de olika delprojekten. Projektledningen har även gjort projektutvärdering halvårsvis.

Informationsaktiviteter har skett både kommunövergripande (webbplats, sociala medier, foldrar) och i fokuserade bostadsområden.

Två stycken äldremässor har planerats och genomförts under perioden.

Sista styrgruppsmötet kommer att hållas i januari 2013 där beslut om försöksverksamhetens möjliga fortsättning/permanentning kommer att tas.

8 Utvärdering

Utvärderingen har omfattat de i försöksverksamhetsplanen angivna målen för försöksverksamheten, effektmål och projektmål. Se bilaga: Utvärderingsrapport Bo vital försöksverksamhet Teknik för äldre 2012

9. Resultat

9.1 Försöksverksamhetens genomförande

9.1.1 Arbetsgrupper

Arbetsgrupper har formats utifrån försöksverksamhetens olika delprojekt:

Teknikstöd – Visning och försöksanvändning

Bomiljö- Inventering matchning och anpassning

Förebyggande hembesök

Mötesplatser fysiska och sociala aktiviteter

Deltagare från så många samarbetsparter som möjligt som berördes av innehållet i delprojektet har ingått.

I visning och försöksanvändning fanns representanter med från pensionärsorganisationer, samt tillgänglighetssamordnare, räddningstjänst, och så har tanken varit för alla delprojekten. Tanken var att deltagarna i arbetsgrupperna skulle få inflytande och möjlighet att påverka med egna idéer och förslag till det fortsatta arbetet. Arbetsgrupperna träffades regelbundet för att följa upp delprojektets arbete, samt att ta ställning till nya steg i utvecklingen. Här bestämdes exempelvis vilka teman på delaktiviteter som skulle genomföras i försöksverksamheten. Vilka öppettider som skulle gälla, beroende av besöksfrekvens samt vilka nya visningsprodukter som skulle inköpas. Deltagarna i arbetsgrupperna fick också ansvar och uppgifter att undersöka relevanta frågor som tillhörde delprojektet i sina egna organisationer och nätverk.

9.1.2 Visning och försöksanvändning

Sökande efter och iordningställande av visningsmiljön var prioriterade områden under den första tiden av projektet.

Visningsmiljön byggdes upp i bostadsområdet Ljura inom det kommunala bostadsbolaget Hyresbostäder. Den 10 augusti 2011, invigdes visningsmiljön av Äldre och barnminister Maria Larsson och landshövding Elisabeth Nilsson samt Vård och omsorgsnämndens ordförande Kerstin Hildebrand. Invigningen rönt stort medieuppbåd där samtliga regionala medier bevakade detta på plats.

Visningsmiljön öppnade för allmänheten 2011-08-13. Visningsmiljön har haft öppet för drop-in besök tre dagar i veckan, onsdag, torsdag och lördag under 2011 samt möjlighet att boka in besök på andra tider. På grund av en sviktande besöksfrekvens minskades drop-in

tiderna till endast onsdagar med fortsatt möjlighet att boka in besök på andra tider.

Mycket tid har lagts på former för värd/värdinneskapet samt att ge information om försöksverksamheten och hur produkterna fungerar för att kunna sprida kunskap till allmänhet och organisationer. Även på att ge värdar/värdinnor information om försöksverksamheten och hur produkterna fungerat för att kunna demonstrera dem i visningsmiljön.

Under tidig höst 2012 fick alla värdar/värdinnor anmäla sitt intresse för att fortsätta sitt värdskap in i 2013 samt då gå tillhörande "utbildning" i iPad och läsplatta. De flesta var intresserade av att gå utbildningen. Anledningen till att utbildningen genomfördes var att kunskapsnivån om tekniken och förmågan att demonstrera densamma saknades i många stycken. Flera av visningsvärdarna och värdinnorna meddelade dock senare att de inte tänkte fortsätta sitt värdskap under 2013.

9.1.3 Visningsmiljö

För att kunna utforma en visningsmiljö utifrån äldres behov av tillgänglighet och funktion för att främja kvarboende sökte vi tidigt kontakt med en grupp arbetsterapeuter inom primärvården för att få hjälp av professionell kunskap. P.g.a. ekonomiska skäl kunde inte denna hjälp fås.

Ett alternativ var att få hjälp av en färgbutik där tips om hur vi skulle tänka kring accentfärger. Bostadsanpassningen, Hyresbostäder och projektledaren för ombyggnaden av Ljuraområdet enades tillsammans med Bo vital hur ombyggnaden skulle se ut.

Resultatet blev lyckat och kändes rätt. Belysningen behöver dock fortfarande förbättras.

För att kunna visa och demonstrera tekniken i visningsmiljön fanns en tanke om att engagera äldre personer ur pensionärsorganisationerna som volontärs visningsvärdar och värdinnor. Tanken var att det fanns en vinst i att äldre informerar äldre och att även få hjälp av pensionärsorganisationerna att sprida information om Bo vital och visningsmiljön. Det har funnits en värdansvarig i visningsmiljön som haft lite övergripande ansvar för bemanning, insamling av tidsuppgifter, nycklar, kläder, samt för produkternas fungerande och service, broschyranskaffning och liknande.

Under försöksverksamhetstiden har de olika pensionärsorganisationerna delat på att "tjänstgöra" två och två vid "öppet hus" tiderna i visningsmiljön. Öppethustiderna har justerats ett par gånger under försöksverksamhets tid beroende av hur besöksfrekvensen har sett ut. För 2013 bokas visningstider med projektledaren via telefon.

I delförsöksverksamhetens inventering och matchning kan resultatet av arbetet summeras som att delprojektet nått flera delar i effektmålen. Dessutom har försöksverksamheten som hör till vård och omsorgsverksamhet utvecklat ett utmärkt bra samarbete med bygg och miljökontorets bostadsanpassning, och tekniska kontoret. Det ger en bra plattform för framtida nya samarbeten. Likaså det genomförda seminariet med fokus på hur samarbetet kan förbättras mellan kommunen och aktörer på den lokala fastighetsmarknaden, har lett vidare till att samtal påbörjats. Dessutom kommer ett uppdrag att formuleras som ska läggas fram till kommunstyrelsen. Bo vital har därmed satt några avtryck för framtiden i Norrköpings kommun vilket är bra.

Inom delprojektet Visningsmiljöer och försöksanvändning, har den regionala innovationssatsningen Hälsans nya verktyg ansvarat för

momentet Försöksanvändning av ny teknik som ökar äldres oberoende. Särskild vikt har lagts vid sådan teknik som kopplar till Hälsans nya verktygs övergripande fokuseringar på oberoende vid kronisk sjukdom respektive trygghet och social gemenskap. Försöksanvändning av fyra produkter/tjänster har genomförts, bland andra det mobila inaktivitetslarmet Trygg Senior från företaget Familjelarm, vilket gav god publicitet i media, samtidigt som samtliga testpersoner har fortsatt använda larmet efter testperiodens slut. Under 2012 har fokus legat på att prova användning av surfplattor i olika former, bland annat för dubbelriktad videokommunikation och nya sociala aktiviteter för stävande av ensamhet.

9.1.4 Temaaktiviteter

Visningsmiljön har haft återkommande temaaktiviteter som vänt sig till målgruppen och annonserats i dagspressen, via flyers och hemsida mm. Vid dessa aktiviteter har fokus varit att lyfta fram och visa ett antal produkter som ingått i de olika temaaktiviteterna. Under alla helgons dag 2011 inföll den första temaaktiviteten, "Trygghet och säkerhet". Ett sextiototal intresserade besökare kom. Lördagen 25 februari, 2012 anordnades en temaaktivitet, nu kring "Kvinnor o teknik". Margareta Nordin (kvinnan som pryder framsidan på Bo vitals broschyr) fanns på plats i visningsmiljön för att informera om sina erfarenheter kring olika slags teknik. Hon "hittade" internet på "äldre dar" och berättade om glädjen att kommunicera med nya bekantskaper på det digitala sättet och vad som givit glädje för henne på blogg och facebook.

En av de lyckade temaktiviteterna var "En roligare och enklare vardag för äldre" den 5 maj 2012. Tillsammans med Hälsans Nya Verktyg, ippi; Norrköpings Stadsbibliotek och visningsvärdar visades

läsplattor till "Boken kommer" iPad och ippa vilket intresserade cirka ett 50 tal besökare!

18 augusti genomförde Bo vital en aktivitet "På stan" i samband med den så kallade augusti festen för att informera om visningsmiljön och slå ett slag för den kommande mässan "Våra verktyg en mäsas om välbefinnande i vardagen" på De Geer Hallen.

Vi lyckades därmed få några fler nya grupper besökare till visningsmiljön.

Sista temaaktiviteten för året, skulle vara en internationell visning för olika invandrargrupper som nu har blivit äldre. Temaaktiviteten visade sig vara bäst att genomföra med överenskomna visningar för målgruppen vid flera tillfällen. Efter ett tips om föreningen "Mångfalden" som vänder sig till flera olika språkgrupper lyckades flera visningar bokas och genomföras. Alla grupper har varit mycket intresserade och nöjda med besöket! En annan stor invandrargrupp är de olika finska föreningarna i Norrköping vilka är 6 st. till antalet. Ett samarbete har påbörjats under senare delen av 2012 som syftar till att erbjuda även dessa grupper visningar i miljön.

Många besökare i visningsmiljön har varit yngre äldre. Alla har dock äldre anhöriga som man relaterar behovet av hjälpmedel till. De flesta av besöken har kommit från olika pensionärsorganisationer samt från vård och omsorgsverksamhet i andra kommuner.

Räddningstjänsten arbetsterapeuter och sjukgymnaster från både Norrköping och andra städer har varit representerade.

Fastighetsägarna har ännu inte hittat till visningsmiljön.

I dagsläget vet vi heller inte hur visningsmiljön ska vara placerad och organiserad under 2013. Dock visar den låga besöksfrekvensen på "öppet hus"- tiderna att den behöver ligga i ett sammanhang samt vara mer centralt belägen. Placeringen av visningsmiljön möjliggör

att fler personer/besökare upptäcker den/har ökad möjlighet att besöka den. Sammantaget har övervägande delen av besökarna i visningsmiljön varit slående imponerade av att det "finns så mycket saker".

Totalt har **1635** personer besökt visningsmiljön. Besökstatistiken t.o.m. december 2011 uppgår till 819 personer. För 2012 har vi haft 816 personer på besök.

Se bil. Statistik

9.1.5 Försöksanvändning av ny teknik

Försöksverksamheten har omfattat fyra stycken tekniktester som Hälsans Nya Verktyg ansvarat för:

- Trygg Senior – mobilt inaktivitetslarm
- Dubbelriktad videokommunikation via iPad
- Sociala aktiviteter med stöd av GPS-baserad utrustning
- Rapsodi - Teknisk portal för statusinformation till anhöriga

Avsikterna med försöksanvändningen har dels varit att få teknik i sena utvecklingsskeden verifierad av riktiga användare, dels ge ökad publicitet och spridning till andra äldre om teknikens möjligheter. Intresset från media är allmänt stort när tester genomförs ute hos en målgrupp som är tänkta för användningen av ny teknik och kan yttra sig om den. En annan effekt är också att de produkter som testas tenderar att bli permanent använda i testgruppen. I fallet Trygg Senior har samtliga testpersoner köpt tjänsten efter avslutat test. Inför testerna har också gjorts etiska bedömningar av produkternas relevans och eventuella intrång i den personliga integriteten.

Testerna med iPad och de utbildningar och visningar i visningsmiljön som gjorts för att påvisa surfplattornas möjligheter har också resulterat i att äldre köpt egna plattor. Några siffror på detta kan dock inte redovisas.

Testade produkter och system kommer att få uppmärksamhet även efter försöksverksamhetens slut, när användningen får ytterligare spridning och genom att Hälsans nya verktyg existerar som regional satsning, minst till utgången av 2014.

9.1.6 Bomiljö – inventering, matchning och anpassning

I delprojektet inventering och matchning drog arbetet i princip igång direkt. Ett bra samarbete med Bygg och miljökontorets bostadsanpassning gjorde att vi fick namn på bra kontakter hos fastighetsägarna för bokning av informationstillfällen om delprojektet som därmed kom igång direkt. De flesta var positivt inställda till försöksverksamhetens ambition och mål medan någon tycktes känna sig lite förbigången då en kommunalt försöksverksamhet tänkte på så viktiga saker som inventering av bostadsmiljön och tillgängligheten i fastigheter.

I delprojektet **inventering av tillgänglighet i fokuserade bostadsområden** fick vi ånyo hjälp av bygg och miljökontorets bostadsanpassning, nu i en personell resurs. En tidigare anställd medarbetare med kunskaper inom tillgänglighetsanpassningar kunde hjälpa oss, vilket var utmärkt för detta arbete. Med hjälp av det digitala verktyget TIBB (tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd) har så gott som ett helt bostadsområde inventerats (Vilbergen, ett av våra utvalda områden) samt i tre fastigheter på Såpkullen (även det ett fokus/utvalt område). Vi har haft ett bra stöd i medarbetare på

Hjälpmiddelsinstitutet som jobbar med utvecklingen av TIBB:
Inventeringen var genomförd under januari 2012 och presenterades för respektive fastighetsägare under våren.

Inventeringen visade att det fanns en del att göra för att förbättra tillgängligheten i samtliga fastigheter hos fastighetsägarna. Dock fanns det stora differenser i vad som borde och kunde åtgärdas. Ingen av fastigheterna nådde upp till TIBB nivå 1. Det beror mestadels på att kravet för denna nivå är att trapporna ska ha kontrastmarkeringar vilket har saknats i alla de inventerade fastigheterna.

Kollegorna på bostadsanpassningen hjälpte till med att hitta ett husobjekt för försök med generell bostadsanpassning. Ett gemensamt möte bokades med fastighetsägaren som vid sittande bord tog beslut om genomförande. I november träffades samarbetsparterna, nu även med tekniska kontoret för att komma överens om respektive parter ansvarsområde samt kostnader för detsamma (Se bilaga. Tillämpning av generell bostadsanpassning).

I början av augusti 2012 stod fastigheten Idrottsgatan 49 klar efter att en generell tillgänglighetsanpassning gjorts. Anpassningarna har utförts vid två olika källar- in/utgång i fastigheten. Vid en entré har anpassningar gjorts i form av en ny ramp med handledare, förbättrad belysning, viloplan, sittplats samt målning, en ljusare entré. I passagen från källarutgången in till trapphuset har gjorts en fri passage med en markerad gångyta genom ett cykelrum för att underlätta för gångare med bland annat rollator. Vid en annan entré har även anpassningar gjorts med förbättrad belysning ommålning och en sittplats utanför entrén. Vidare har utjämning av svackor och ojämnheter på gång/cykelväg/anslutningsväg till entrén gjorts med ny asfaltsbeläggning. Vegetationen kring entrén har tagits bort och ersatts med gräsmatta samt en soffa utmed gångvägen fram till

entrén. Anpassningen har gjorts i ett lyckosamt samarbete mellan Bo vital, Henry Ståhl fastigheter AB samt Tekniska kontoret.

Undersökningen innan anpassningen och resultatet av den samma utvärderades i enkätform till hyresgästerna av försöksverksamhetens följeforskare.

Resultatet av anpassningen presenteras i utvärderingsrapporten (Se bilaga: Utvärderingsrapport Bo vital försöksverksamhet Teknik för äldre 2012)

I aktiviteten att **etablera och prova en matchningsprocess** har samtal förts med bostadssamordnaren i Norrköpings kommun. Enligt denne har fler och fler fastighetsägare börjat lägga ut sina tillgänglighetsanpassade lägenheter på Norrköpings kommuns hemsida, "*anpassade lägenheter lediga att hyra för personer med funktionshinder*".

Det är Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Norrköping som har en flik på Norrköpings kommuns hemsida där det finns anpassade lägenheter med utförliga beskrivningar om vilken typ av anpassning lägenheterna har. Här finns också information om när de är lediga att hyra samt vem man kontaktar på bostadsföretaget om man är intresserad.

Det man skulle kunna förbättra på området är att ge allmänheten bättre information om var man kan se lediga anpassade lägenheter, samt att få fler fastighetsägare att lägga ut information på denna webbsida.

9.1.7 Förebyggande hembesök

Detta delprojekt tog många vändningar och olika försök till ingångar innan vi hittade ett sätt att genomföra aktiviteten på. Den närmast liggande tanken var att samarbeta med hemtjänsten och dess personal att kunna göra dessa besök/intervjuer när de ändå hade

insatser hos äldre. Tyvärr fanns inget utrymme för det i hemtjänstorganisationen. Tanken fortsatte nu med att låta äldre intervjuas äldre. Vi kom dock fram till att detta skulle bli alldeles för omfattande för de äldre att kunna genomföra hembesöken. Där körde vi fast och aktiviteten fick vänta lite till dess att följeforskaren föreslog att aktiviteten skulle kunna vara ett studentarbete för ett par blivande arbetsterapeuter. Sent på hösten 2012 fick vi napp och ett par arbetsterapeuter som just avslutat sin utbildning tog sig an uppdraget. Vi utformade ett informationsmaterial till målgruppen, äldre över 80 år där vi informerade om försöksverksamheten, vad vi tänkte göra för aktivitet och varför, samt att vi skulle komma att ta kontakt för att få göra hembesöket (Se bilaga.)

En frågeguide utformades där frågeområden som hjälpmedelsbehov/användning, fysisk aktivitet, fallolyckor, sociala nätverk, intressen, teknikanvändning fanns med. Guiden kompletterades med Norrköpings kommuns egen checklista för "Säkerhet för personer med hjälpbehov". Detta kombinerades med att vid besöket bli visad ett antal "fiffiga" prylar ur visningsväskan. Den innehöll allt från antihalkmatta till rejäla handtag för badrummet, burklocksöppnare, knappknäppare med mera. Det visade sig snart att det inte vara självklart att få komma hem och intervjuas äldre personer. Ett femtiotal kontakter togs vilket resulterade endast i 4 st. inbokade besök. De äldre var helt enkelt inte i behov av eller intresserad av detta i den situation de befann sig i. I november 2012 avslutades därför aktiviteten.

9.1.8 Mötesplatser Fysiska och sociala aktiviteter

Delprojekt mötesplatser fysiska och sociala aktiviteter påbörjades hösten 2011.

I delprojektet har det inte varit klart givet vad de äldre velat sysselsätta sig med. Tanken var att prova och utveckla aktiviteter på redan befintliga träffpunkter för äldre. Vi träffade enhetschefer på Söderport och Borgmästaregårdens (träffpunkter), Tillsammans kom vi överens om ett samarbete och om möjligheten att nyttja deras träffpunkter för nya fysiska och sociala aktiviteter. Vi tänkte oss någon aktivitet före eller efter lunch vilket gjorde att man kanske tog tillfället att äta på träffpunkten. Vi trodde att det skulle locka fler besökare då aktiviteten på så sätt får ett större innehåll när man samtidigt skulle kunna få nya sociala kontakter. Då det här är en teknikorienterad försöksverksamhet skulle exempelvis en aktivitet där man får lära sig mer om mobilen eller datorn kunna vara lämplig.

En initial idé var att vi kanske kunde ta hjälp av 9: e klassare som kunde visa mobilens olika funktioner. De är duktiga och intresserade av teknik användning och det var också ett sätt att låta olika generationer mötas. Vi hörde oss för med ABF som visade sig intresserade av ett samarbete. De kunde dessutom erbjuda kostnadsfria kurser i att lära sig mer om internet. hur det kan användas och vara användbart när man exempelvis betala sina räkningar på nätet och hur man använder facebook mm. Arbetet fortsatte och planeringen resulterade i att vi i en överenskommelse med cheferna på de vidtalade träffpunkterna provade att hålla informationsmöten om kurserna. Vi annonserade både i dagstidningen, på Bo vitals och Norrköpings kommuns hemsida samt på Upplev Norrköpings hemsida. Ett 25- tal personer kom till samtliga informationer där man samtidigt kunde anmäla sig till kurserna. Tillräckligt många anmälningar kom in för att hålla tre kursomgångar på temat "Internet i vardagen" Två st. på Söderport samt två st. på Riks City. Kurshållare var ABF. Vid uppföljningssamtal med träffpunkterna kunde man räkna in en liten ökning av antalet besökare som senare återkom.

Aktiviteterna nya fysiska och sociala aktiviteter har bollats runt flera gånger. En av deltagarna i arbetsgruppen föreslog att Vasaparken i Norrköping kunde vara en plats att förlägga ett utegym i för äldre. Här kunde äldre och unga mötas för att träna på olika sätt sida vid sida. Varför inte passa på att träna själv när man ändå var där med barnbarnet? Det visade sig dock att man nyligen hade anlagt en ny träningsplats en bit bort från lekparken. Den var väl visserligen inte riktad direkt till äldre men fanns där för den som ville gymträna ute.

Vilbergen har sedan starten av försöksverksamheten varit aktuell för diskussion att anlägga ett utegym i och då i anslutning till äldreboendet, Kalkstensgatan. Frågan ställdes om det bara var de boende på äldreboende som gymmet skulle riktas till, och skulle verkligen de boende i kringliggande område vilja gå dit? Delprojektet fick därmed bero en tid.

Mot slutet av försöksverksamhetstiden tog Granens aktivitetscenter i Norrköping kontakt med projektledaren för Bo vital för att de ville starta ett samarbete kring uppbyggnad av ett utegym för äldre. De var intresserade av att få pröva ett antal träningsredskap för äldre i ett utegym som skulle ligga på gården i anslutning till aktivitetscentret. De var dessutom intresserade av nya aktiviteter för äldre så en test med att ta del av historiska platser i Norrköping via Ipad startades i början av december 2012.

Granens aktivitetscenter är en populär plats att besöka för äldre. Där finns även ett stort intresse och engagemang hos både de äldre och hos ledningen att utveckla och pröva nya aktivitetsformer. Där finns numer en monter som visar olika slags välfärdsteknologi som finns i Bo vitals visningsmiljö.

Samtal med allmännyttiga bostadsbolaget Hyresbostäder har även påbörjats om att eventuellt kunna flytta visningsmiljön till kvarteret Granen eller Stopet när det blir en ledig liten lägenhet där.

9.1.9 Kommunikation

Tidsnöd har vid ett par tillfällen begränsat försöksverksamhetens verksamhet och utveckling, så även när arbetet att bygga en hemsida för Bo vital skulle starta. Vi fick snabbt leta efter en webbutvecklare och hittade ett företag i Linköping. Webbsidan blev snyggt designad och klar strax före invigningen den 10 augusti 2012.

Information om Bo Vital har givits så i så stor utsträckning som varit möjligt inom försöksverksamhetstiden. Vi har informerat brett på flera håll, exempelvis Linköpings universitet, pensionärsorganisationer, hyresgästföreningar, fastighetsägare, tjänstemän och verksamheter i andra kommuner samt samarbetsparter inom den egna verksamheten i Norrköpings kommun. Under första försöksverksamhetsåret hölls ett seminarie vid Anhörigriksdagen i Varberg och inom SERN projektet (policies and services for the senior citizens (60+) that are active and in good health) i Italien. Totalt har 540 personer deltagit vid dessa informationstillfällen. I senare delen av försöksverksamheten har fokus varit att få så många besökare som möjligt till visningsmiljön och därför bjudits in till information tillsammans med en visning på plats där.

Under denna sista del av försöksverksamhetstiden har inte stödet från informatören riktigt motsvarat den i försöksverksamheten överenskomna och därmed inte varit tillräcklig. En kommunikationsplan är framtagen men blev bristfällig.

Bo vital har under försöksverksamhetstiden haft en hemsida där aktuell information lagts ut regelbundet. Informationen har då handlat

om tematillfällen i visningsmiljön, nya produkter, ändrade öppettider och liknande.

Sedan starten av försöksverksamheten har Bo vital också skrivit i en blogg, i början mer frekvent och varje vecka. Det fungerade när en kollega fanns att dela uppgiften med. Sen har bloggandet mer övergått till att skrivas när det hänt något speciellt i försöksverksamheten.

På Norrköpings kommuns hemsida och "Upplev Norrköpings" hemsida har Bo vital kunnat annonsera sina olika aktiviteter i försöksverksamheten till exempel det som hänt i visningsmiljön och om mässor som vi haft.

9.1.10 Mässor/seminarier/kunskapsdagar

Den 5 oktober 2011 bjöd Bo Vital in till en äldremässa där ett drygt tjugotal företag erbjöds ställa ut kostnadsfritt. Allt från digital kommunikationsteknik, uppresningsfåtöljer och Elopeder till fiffiga små prylar från Etac visades upp och demonstrerades i en härlig mix. Intresserade besökare ur målgruppen 80 år och äldre besökte oss. Flera lyssnade till föreläsningar om teknik för äldre, till blogg för äldre och om samarbetet i Norrköpings kommun för äldres säkerhet. Mässan utvärderades och de flesta utställare var riktigt nöjda med mässan, framförallt att "rätt" målgrupp besökte den och som dessutom var genuint intresserad. Besöksantalet var närmare trehundra i Norrköpings Sporthall vilket vi var mycket nöjda med. Se bilaga. Utvärdering mässa 5 oktober, 2011

I början av oktober 2012 genomfördes en mässa dels inom ramen för försöksverksamhet Bovital och dels som en kompetensutvecklingsinsats för personal inom vård och omsorg. Mässan, *Våra verktyg – en mässa om välbefinnande i vardagen* hölls

på Louis de Geer och lockade cirka 1500 besökare under de tre dagar den pågick. Mässan innehöll flera delar; utställningar av tjänster och hjälpmedel där ungefär 30 företag deltog. Seminarier där personal från de egna vård- och omsorgsverksamheterna fick presentera utvecklingsarbete och ordinarie verksamhet utifrån mässans tema. Vidare fanns ett antal forskare från universitetet som i seminarieform redovisade forsknings- och utvecklingsprojekt och studier. Teatergruppen Näktergalen deltog med forumteater och den kände Norrköpings sonen Peter Harrysson höll en uppskattad reflektion om det goda i vardagen i form av mat och dryck.

I samband med mässan hölls seminariet "Kan samverkan mellan kommunen och aktörer på den lokala bostadsmarknaden vara en framgångsfaktor för alla"? Syftet med seminariet var att deltagarna skulle få en gemensam bild av kommande behov av ökad tillgänglighet i det ordinära boendet och att visa goda exempel på samverkan. Ett lyckat seminarie med ett 50-tal deltagare där fokus var, hur man bör och kan arbeta med förbättrad tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd. Målgruppen var fastighetsägare, högre tjänstemän inom berörda organisationer, politiker, räddningstjänst med flera. Seminariet har sedan lett till att diskussioner har påbörjats på politisk nivå hur ett samarbete kan formats för att skapa fördelar för alla inblandade, inte minst hyresgästerna själva.

Norrköping och Bo vital var under oktober 2011 medarrangör till kunskapsdagarna "Fastighetsutveckla med fokus på äldre" den 12-13 oktober i Norrköping som SABO anordnade. Programmet innehöll hur man kan arbeta framgångsrikt med tillgänglighet på olika nivåer för att främja kvarboende, från idé till praktik. Allt från ombyggnationer och hisslösningar till teknikstöd i boendemiljön (Se bilaga Utvärdering Kunskapsdagar 12-13 november 2011) avseende tillgänglighetsanpassningar i befintligt bostadsbestånd. Det kommunala bostadsbolaget och de privata fastighetsägarna och har

också varit fantastiska samarbetspartner. Hjälpboden i Vilbergen har på ett föredömligt sätt hjälpt till och försett visningsmiljön och flera visningsväskor med fiffiga prylar. Räddningstjänsten, likaså med sitt deltagande på mässor och seminarier och genom sitt bidrag med gediget kunnande har de tillfört ny kunskap om eliminering av skaderisker i hemmet.

10.2.1 Försöksverksamhetens mål

Försöksverksamhetens mål	Status
30 % av kommunens befolkning över 80 år ska 2012-09-01 ha hört talas om försöksverksamheten	Initialt startade uppbyggnad av Bo Vitals hemsida. Länkar har också lagts upp från Norrköpings Kommuns hemsida samt från andra samarbetsparter. Försöksverksamheten har även visat upp sig i olika event i Norrköping exempelvis Valfärdsforum söder på Hageby köpcentrum. Anhörigriksdagen i Varberg och inom SERN försöksverksamheten (policies and services for the senior citizens (60+) that are active and in good health) i Italien är några av de platser där Bo Vital medverkat och informerat. Presentation av försöksverksamheten har också gjorts hos de flesta av pensionärsorganisationerna samt hos större fastighetsägare i Norrköping. Vård- och Omsorgskontorets ledningsgrupp har fått information om försöksverksamheten Information har fortlöpande givits på Bo vitals hemsida, på Norrköpings kommuns hemsida samt i de lokala dagstidningarna mm.
Motsvarande andel i fokuserade bostadsområden ska vara 70 %	Information har givits till hyresgästföreningar i de utvalda områdena. Dock har det varit lite glest deltagande från medlemmar. I samband med de hembesök som genomfördes delades information om Bo vital ut till boende över 80-år i Enebymo och på Såpkullen
Minst 2000 personer ska 2012-12-31 ha besökt visningslägenheten	En sammanställning av besöksstatistiken visar att t.o.m. 2011-12. har visningsmiljön totalt haft 1635 st. besökare
Minst 2000 anhöriga ska 2012-12-31 ha nåtts av information	Ett svårt mål att mäta. Vid de särskilda temaaktiviteterna i visningsmiljön samt vid de två mässorna har information även riktats till anhöriga men varit svårt att mäta.

200 dokumenterade hembesök i förebyggande syfte	Aktiviteten har varit svår att genomföra för att de äldre helt enkelt inte ville ha hembesök. Ett femtiotal kontakter togs med ett resultat av endast 4 st. inbokade besök. De äldre sade sig inte vara i behov av eller var intresserad av detta nu. Delprojektet avslutades under november 2012.
Information från försöksverksamhetens tillgänglighets inventering nyttiggörs vid minst 20 lägenhetsöverlåtelser	Annonseringen om anpassade lägenheter hos Fastighetsägarna ut till allmänheten via Norrköpings kommuns hemsida har förbättrats betydligt. Arbetsgruppen anser därför inte att någon åtgärd behöver vidtas. Förbättras kan däremot informationen om var man kan hitta anpassade lägenheter!

10.2.2 Effektmål

Försöksverksamheten ska resultera i:

- Ökad kännedom om kvarboendefrämjande teknikstöd hos kommuninvånare i åldern 80+.
- Ökad kännedom om kvarboendefrämjande teknikstöd hos anhöriga till åldersgruppen 80+.
- Ökad medvetenhet hos fastighetsbolag om kvarboendefrämjande åtgärder.
- Fler inköpsställen för äldre hjälpmedel.
- Att användningen av kvarboendefrämjande teknikstöd ökar.
- Att fler kvarboendefrämjande åtgärder vidtas.
- Att lyckade åtgärder och aktiviteter övergår i ordinarie verksamhet

Som kommentar till effektmålen har många äldre kommuninvånare över 80 år och deras anhöriga fått ökad kännedom om den

välfärdsteknologi som i dag står till buds. Dels genom besök i visningsmiljön och även genom spridning av information via broschyrer och bo vitals hemsida.

De större fastighetsbolagen i Norrköping har definitivt fått ökad kännedom om olika kvarboendefrämjande åtgärder som kan vidtas för att förbättra tillgängligheten i fastigheter. Främst genom den inventering av tillgängligheten som gjordes i Vilbergen hos nästan alla av fastighetsägarna. Dels genom det seminarie som hölls den 1 oktober 2012 för att skapa samverkan avseende dessa frågor. Dels medias rapportering i olika inslag i TV och tidningar om lyckade tillgänglighetsanpassningar i fastigheter.

Fler inköpställen har försöksverksamheten inte kunnat vara en del i att starta.

Försöksverksamheten har lett till att användningen av kvarboendefrämjande teknik har ökat. Flera besökare som kommit till visningsmiljön eller tagit del av information om Bo vital har införskaffat kvarboendefrämjande teknik som visats där. Dock har inte detta kunnat visas i någon form av mätning/utvärdering då det varit svårt att mäta.

Försöksverksamheten kan i dag inte redovisa att fler kvarboendefrämjande åtgärder vidtagits än de Bo vital varit delaktig i under försöksverksamhetstiden.

Däremot hoppas man att informationen i framtiden kommer att resultera i det. De diskussioner som startat på politikernivå om samverkan i frågan kan även ge effekt på att fler åtgärder vidtas. På de träffpunkter som Bo vital samarbetat med kan nya aktiviteter som testats förmodligen givit inspiration till att fortsätta erbjudas de äldre besökarna.

Under december 2012 har ett utegym inköpts för att byggas upp vid Granens aktivitetscenter. Mycket initiala planer finns också på att utvidga samarbetet med allmännyttan Hyresbostäder, och när det blir möjligt, förlägga en visningsmiljö i kvarteret Granen eller Stopet. Hyresbostäder kan då visa upp ett helhetskoncept med tillgänglighetsanpassade bostäder i funktionella fastigheter. Samt en visningsmiljö med välfärdsteknologi för äldres kvarboende. Visningsmiljön kommer tillsvidare att vara kvar på Ljuragatan 59.

11 Diskussion

Ambitionen var från början att samverka/samarbeta med så många samarbetsparter som möjligt. Att sedan forma arbetsgrupper för varje delprojekt var en annan.

Vi lyckades få intresserade deltagare från nästan alla samarbetsparter om än en del av deltagarna bara kunde delta vid några av sammankomsterna. Mycket arbete har under tiden lagts på att forma arbetsgrupperna för de olika delprojekten samt att få arbetsgrupperna engagerade i frågorna för respektive delprojektet.

En subjektiv upplevelse är att deltagarna i de flesta arbetsgrupper höll en förhållandevis låg profil och väntade på förslag att ta ställning till. Detta gjorde att arbetet i vissa grupper blev trögt och bitvis körde fast.

Några av deltagarna i arbetsgrupper lämnade dessa för både ålderssvaghet/hälsa och sviktande intresse. Arbetet har flutit på, om än i sakta mak. I några av grupperna har kreativiteten varit hög och många bra förslag kom fram, vilka har testats och arbetats vidare med.

Genom allas deltagande har vi kunnat sprida information om Bo vital försöksverksamheten vidare till allmänhet och organisationer.

I visningsmiljön utgick vi från att äldre skulle vara utmärkta ambassadörer för både försöksverksamheten och visning av den välfärdsteknologi som fanns där. Det var dessutom många som var intresserade av värdinne/värdskap. Dock har det inte varit lika självklart att insatsen skulle vara volontär. Detta kan i vissa avseenden ha påverkat engagemanget.

Efter försöksverksamhetens slut kan man se att visningsmiljön ur ett placeringsperspektiv så borde ha legat mer centralt i Norrköping, nära knutpunkter för kollektivtrafik och med en koppling till någon form av äldreverksamhet. Många av de presumtiva besökarna har som det varit nu inte haft vägarna förbi och kunnat se att det finns en visningsmiljö som är intressant att ta sig en titt på. En visningsmiljö tror jag behöver ligga i ett sammanhang med naturlig koppling till den målgrupp man vänder sig till. Kanske i anslutning till en träffpunkt som är välbesökt. Marknadsföringen av visningsmiljön kan då göras genom anslag och visning av produkter i en monter. Den kan även med fördel, gärna ligga hos en fastighetsägare som velat göra tillgänglighetsinventering i fastigheten enligt (TIBB verktyget) och utifrån det velat göra tillgänglighetsanpassningar. Det kan då bli ett helhetstänk och ett mönsterkoncept för andra fastighetsägare att ta efter.

Samma sak gäller för de temaaktiviteter som genomförts i visningsmiljön. Ett sätt att för att få fler intresserade hade kunnat vara att via draghjälp av en träffpunkt med annonsering och marknadsföring av temaaktiviteten hade vi sannolikt kunnat nått fler intresserade besökare.

En bra kommunikationsplan hade underlättat till att upprätta strategier för effektivare marknadsföring som nått ut bredare till målgrupperna.

Bo vital har varit delaktig i två mässor som har anordnats under försöksverksamhetstiden. Den första, en äldremässa opretentiöst förlagd i en sporthall där olika företag inom sektorn för välfärdsteknologi var inbjudna att ställa ut produkter och tjänster för ökad trygghet. Mässan arrangerades helt av Bo vital och drog knappt 300 intresserade besökare men nådde sin målgrupp. Både utställare och besökare var nöjda med mässan. Den lärdom vi gjorde var att föreläsningssprogrammet skulle ha annonserats tydligare för att besökarna skulle ha kunnat planera sitt deltagande bättre. Den andra mässan där Bo vital var engagerad hölls under tre dagar i Louis De Geer-hallen som konsert och kongress. Mässan var en vård och omsorgsmässa, med temat välbefinnande i vardagen. Den innehöll flera delar; en utställningsdel med ungefär trettio olika företag och den innehöll seminarier där både personal och forskare redovisade forskning – och utvecklingsprojekt. Mässan vände sig till alla innevånare i Norrköping samt specifikt till personal som en kompetensutvecklingsinsats. Ungefär 1500 personer besökte mässan. Vid utvärderingarna framkom att utställarna var nöjda med sitt deltagande, men att tre dagar är lite för omfattande tidsram. Visade sig vara svåra att genomföra. Informationen som föregick kontakten kanske skulle ha givits direkt i ett möte med de äldre i aktuellt bostadsområde. Kanske hade vi då kunnat få kontakt med de som ville nå i ett sådant hembesök..

De flesta delprojekt i Bo vital kan vid försöksverksamhetens slut tillskrivas genomförda och med ett resultat som vi får vara nöjda med utifrån de förutsättningar som funnits avseende bemanning. En försöksverksamhet behöver en arbetsgrupp/samverkansgrupp med fler medarbetare att bolla frågor tillsammans med. Att vara projektledare och samtidigt operativ i alla fyra, eller faktiskt fem delprojekt ger en splittring och svårigheter till väl genomförda aktiviteter.

12 Bilagor till försöksverksamhetsredovisningen

Ekonomisk redovisning

Revisionsrapport

Statistik besök visningsmiljö

Utvärderingsrapport Bo vital Teknik för äldre 2012

Uppsats Bo vital teknikstöd för att underlätta äldre
personers kvarboende –En utvärdering inom
försöksverksamhet Bo vital

Försöksanvändning videokommunikation

Försöksanvändning GPS baserad social aktivitet

Utvärdering Kunskapsdagar 12-13 november 2011

Utvärdering mässa oktober 2011

Utvärdering mässa oktober 2012